VISIT…

ZGB KAOS

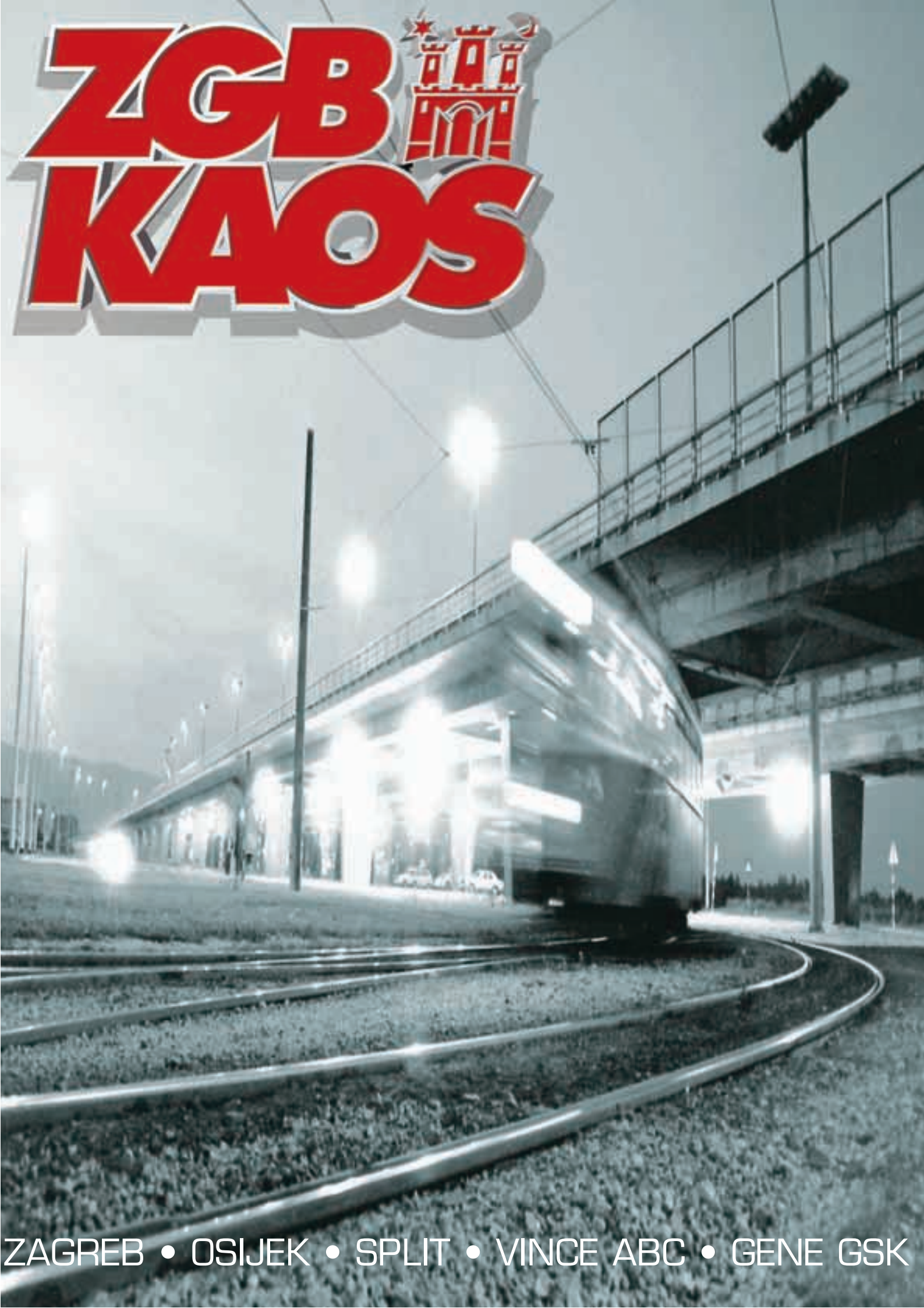

ZAGREB • OSIJEK • SPLIT • VINCE ABC • GENE GSK

ZAGREB

CHEK, 1996.

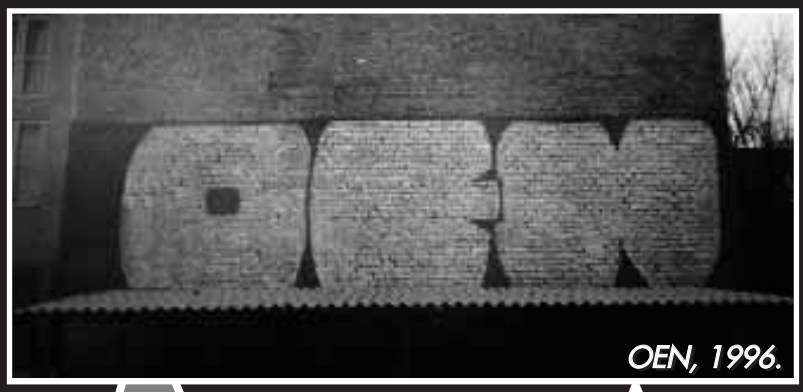
OEN, 1996.

GIN, 1996.

GSK, 1996.

LEON, 1996.

LEON, 1996.

FUSION, 1996.

GSK, 1996.

CHAT BASHI, 1996.

ZGB KAOS 3

Štovano čitateljstvo!

Eto, u rukama držite i treći broj ovog odličnog časopisa, na naše i vaše zadovoljstvo. Mišljenja smo da svakog dana u svakom pogledu sve više napredujemo, a nadamo se da i vi to primjećujete. Konstantno pokušavamo podići kvalitetu, a to znači da više ne želimo objavljivati sve i svašta. To bi vam trebao biti poticaj da se malo više potrudite pri crtanju.

Interes za časopisom je dosta velik, a što se nas tiče možemo ga i češće izdavati. Jedino što trebamo su novi materijali, a to je vaša briga.

Još jedna vrlo važna stvar: Neki od vas će sigurno primijetiti da njihovih grafova nema u časopisu. Prvi razlog naveli smo prije šest rečenica, a drugi je taj što mi ne stižemo pratiti sve što se u Zagrebu događa (pogotovo po nekim kvartovima koji baš nisu poznati po crtanju). Radi toga biste trebali svoje fotografije poslati na našu adresu u slučaju da procijenite da ih možda još uvijek nemamo.

Nastavili smo praksu iz prošlog broja da objavljujemo intervjue sa crtačima koji su porijeklom iz Hrvatske, a žive i rade u inozemstvu. Ovoga puta objavljujemo i intervju sa jednim zagrebačkim crtačem, te se nadamo da će vam i to biti zanimljivo. Jednu stranicu ovoga časopisa posvetili smo i Mitchu, nedavno preminulom münchenskom crtaču koji je također bio porijeklom iz Hrvatske. Imali smo zadovoljstvo upoznati ga i dogovoriti suradnju, ali njegova tragična smrt nas je preduhitrila. Pokušat ćemo vam barem preko fotografija prikazati njegov rad zbog kojeg je bio toliko cijenjen.

Kao što se na posljednjoj stranici može vidjeti, crtači iz Hrvatske su se počeli dokazivati i u inozemstvu. Nadamo se da će se ta praksa i dalje nastaviti, te da ćemo slijedeći put imati prilike objaviti još više takvih fotografija.

... i oni su dobri kad ste vi dobri

Zahvaljujemo na svim pismima, fotografijama, kritikama i pohvalama. Takve stvari nas uvijek vesele i pomažu nam da uvidimo naše pogreške i sve ono što biste vi željeli čitati. Nastavite tako.

Na kraju bismo se željeli zahvaliti svekolikom čitateljstvu na pruženoj podršci, a posebno slijedećim osobama bez čije pomoći ovaj broj ne bi bio takav kakav je (dobar, loš, zao): Ivana & Andrea, Sandi (naslovna fotka - ZGB '82), Ivana (pusa), Goga, Bino, Hamer Kreatori, Neno, Krešo, Siniša, Gene, Vince, Lunar, Baba, Kobalt, Odem, Neck, Steve, Mitch 2, Chek, Leon, Tronik, Sec, Kode One. Isprika ide onima koje smo možda zaboravili, a veliki pozdrav Rijeci, Osijeku i Splitu, te ostalim gradovima zaraženim graffitima.

Foto kritika

GRAFITI SVUDA OKO NAS

Ovaj časopis nastao je u svrhu dokumentiranja jednog novog vida umjetnosti i nije mu namjera poticanje na vandalizam.

ZGB KAOS
B. Magovca 75
10000 ZAGREB
Croatia

e-mail:
zgbkaos@oliver.efzg.hr

Here we go again, better than ever. This is the third issue of the one and only Croatian graffiti magazine. We like it very much, and we think that we did a fucking brilliant job. For some of you this could be the first contact with Croatian graffiti, therefore you should know a few things about conditions in Croatia in the last 6 or 7 years. We suppose that everybody knows about the war by now; it had a huge impact on our pockets and this is the main reason that our scene is not growing as fast as one would expect. The photo on the right was taken in Zagreb in June '95. The enemy cluster-bomb hit the school playground which later became one of the main Halls of Fame (check out the holes on the wall). They fucking bombed it.

In order to improve the quality of our mag, we decided to publish the pieces of writers of Croatian origin. For this issue we have interviewed Vince from Munich and Gene from Zagreb, and featured a page dedicated to the late Munich writer Mitch (of Croatian origin as well).

We are open to your letters, photos and suggestions.

ZAGREB

Zaista nam mnogo vjernih čitatelja piše da ovom magazinu nedostaje više informacija, stoga odlučismo napisati tekst o nečemu što bi se moralo nazivati graffiti scenom. No, smijemo li je tako nazivati? Mislimo da ne.

Prvo: postoji li uopće ikakva scena u Hrvatskoj? Naravno, osim narkomanske. Većina ih ima polovični karakter ili je potpuna kopija neke strane scene (muzičke ili neke četvrte). Tek kad ljudi shvate da svim snagama treba zapeti i konstantno crtati, tek onda bi to nešto mogli nazvati početak rađanja scene.

Činjenica je da sveukupno u Zagrebu, Osijeku ili Splitu postoji možda 10 ljudi koji imaju nekakvu viziju o graffiti umjetnosti i to je sve. A oni ostali...? Ili su tu zato jer im je to fora, jer si mogu naći zgodne mice ili tek tako, u pauzi između nečeg novog, modernijeg.

Drugo: uvidjeli smo da je zavist najveći neprijatelj našeg graffiti fetusa. Svaki writer sam po sebi određuje neka nova "pravila" kojih bi se svi trebali pridržavati. Kud to sve vodi... u sranje totalno. US obzirom na nedostatak novčanih sredstava, mišljenja smo da bi svi trebali imati respekta prema svemu što se nacrta u gradu. Osijeku, Splitu, Rijeci ili Zagrebu. Naravno, oni mlađi moraju imati dvostruko više poštovanja prema starijima. Nisu li ti stariji ipak uložili puno više truda (čitaj: novaca) u crtanje?! Ako se to neće poštovati preostaje samo fizičko raznačunavanje. Zar nema dosta zidova u gradu? Konkretno, u Zagrebu je u posljednje vrijeme bilo nekoliko svađa među crtačima. Sve se donekle smirilo, no posljedice su vidljive. Gotovo je propala Varšavska ulica, a sve zato

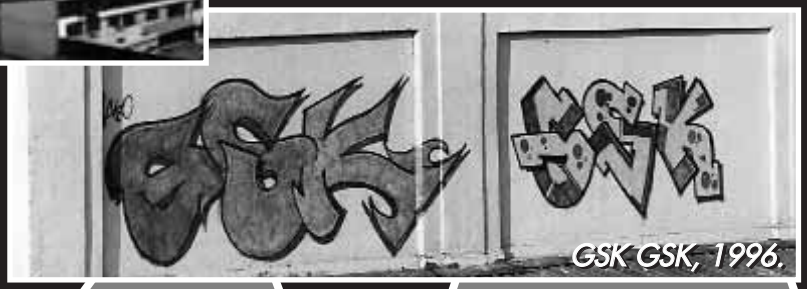

GSK GSK, 1996.

1996.

PMS, 1996.

CHAT, 1996.

KLEX, 1996.

WANE, 1996.

1996.

KELS, 1996.

GSK, 1996.

jer jedan stariji i jedan mladi crtač nisu ispoštovali nešto o čemu smo pisali u prva dva broja. Respekt. Pokušajte shvatiti da se ne želimo praviti pametni, no nekih se stvari treba pridržavati.

Treće: svi vi novi crtači ili oni koji to namjeravate postati, svoje prve slike nacrtajte u svom kvartu. Zašto? Pa neki su se mladi nadobudni crtači zaletjeli na Varšavsku i uništili prvi i jedini pravi Hall Of Fame (pronađite uljeza na ovoj stranici). Ako takova mjesta nestanu, oni naj-mladi se neće imati u šta ugledati. Tek kad se naučite dobro baratati kanticom i crtati dobre stvari, onda se preselite na poznatija mjesta. Dok ne počnete poštovati druge, ni drugi neće poštovati vas. Ako vidite dobar piece na zidu, čemu pisati "toy" preko njega? Možda zato što osoba koja ga je nacrtala ne razmišlja na vašoj valnoj duljini? Bit je u dobrom grafu na zidu, a ne u osobi koja ga je nacrtala. Ako se već želite dokazati u nečemu, iskažite to jednom dobrom slikom. Puno će vas više ljudi cijeniti po nekoj dobroj slici što ste je nacrtali, nego po konstantnom šaranju pieceva. Zapamtite to.

Četvrto: bez dobroga iskustva na zidovima, pokretne podloge slobodno možete zaboraviti. Ne preskačite stepenice jer ćete strgati noge.

Peto: mislimo da postoje još neke sitnice na koje bi trebali obratiti pažnju. Ima zidova koji su dovoljno dobre kvalitete da bi se na njima mogle nacrtati slike u boji, ali nekima je puno jednostavnije i brže (jeftinije) napraviti srebrni graf. Shvaćamo da velik nedostatak novca čini svoje i vjerujemo da će se ova praksa kroz neko vrijeme izgubiti. Ipak, izbjegavajte "silvere" na kvalitetnijim zidovima.

GSK, 1996.

1997.

FAST, 1995.

TASK, 1996.

ANSE, 1996.

RASH, 1996.

CHEK, 1996.

ZOKE, 1995.

MACK, 1996.

1996.

VINCE ABC interview

Names: VINCE, SKERM, HARN, HANKER, REKLES
Crews: ABC, TWS, Die Titten
Start: I started in the late '85 with Steve. The first contact with "Subway Art" was in '88.
ABC: I joined the crew in '92 and the first piece was "Believe in your dreams" wall.
The Wild Side: I founded the crew with Dare, and at the time I was painting 10 full color pieces a week. Now there are too many people in the crew.
Walls: I like doing big walls, but the flavor of painting trains, seeing them in the yard and painting in the dark is unbelievable.
Style and technique: I prefer wild style, and I'm not very interested in technique. Good style can be done with fat cap outline or in 3D. The same is with a beautiful girl: she can have no clothes, some bad clothes or a really nice outfit - I want to fuck her anyway.
Caught: In '91 we did a top-to-bottom whole train - 3 full color whole cars. 5 minutes after we had finished it someone called the cops. We ran away, but we left our cars near the yard. The cops took our cars (with paint) and I had to go to the police to get the car back. I went to jail for one day and I had to pay about 20.000 DM. I don't have the photos of that train.
Spraycans: Sparvar, Dupli Color, Belton
Writers: Seen, Doro, Skeme
Chicks: Blond hair, big tits, long legs
Cops: Yes
Cars: Audi A8 - special edition
Sports: Basketball, golf, chess
Food: Kiki
Trains: With Site
Magazines: Big Tits Worldwide, Bahnarbeiter
Music: Kindercore, Beastie Boys, Blümchen
Future: 20 kids and a big wife
Dream: New jeans and sneakers
Mitch: One of the best stylers in Munich. He had a big influence on me at the beginning of my days. One of the best taggers I have ever seen. We miss him.
Croatia: My mum is from Dalmatia so I travel a lot to Croatia, but I never did a piece there - only tags and throw-ups. It's nice to hear from the southern countries, so when the scene is big we can meet on the beach, dance, drink and rock some boats or trains.
Croatian girls: I visited Split and saw so many pretty chicks in one city as never before.
Greetings to: Steve, Won, Site, Cowboy, Gjeli, Chromz, Frank, Clemenz, Boner, Ars, Wuf, Kindercore, Peso, Kewen, Lake, my love (baby I love you), and my family - Willy x 2, Danica, Editha.

Imena: VINCE, SKERM, HARN, HANKER, REKLES
Grupe: ABC, TWS, Die Titten
Početak: Počeo sam krajem '85. sa Steveom. Prvi kontakt sa "Subway Artom" bio je u '88.
ABC: Došao sam u grupu '92, a prvi zid mi je bio "Believe in your dreams".
The Wild Side: Osnovao sam grupu sa Dareom, a u to vrijeme crtao sam po 10 grafova tjedno. Sada je previše ljudi u družini.
Zidovi: Volim crtati velike zidove, ali osjećaj kad crtaš vlakove po mraku, gledaš ih u yardu - to je nevjerojatno.
Stil i tehnika: Najviše volim wild style, a tehnika me baš ne zanima. Dobar stil možeš postići sa fat capom ili u 3D tehnici. Isto je sa zgodnom micom: može biti bez odjeće, u lošoj odjeći ili u totalno dobroj obleki - pokarao bi je samo tako.
Uhvaćen: '91. smo napravili T2B cijeli vlak - tri cijela vagona. 5 minuta po završetku posla netko je pozvao policiju. Pobjegli smo, ali su nam auti ostali u blizini yarda. Drotovi su uzeli naše aute (skupa sa farbom) i morao sam otici na policiju po auto. Proveo sam dan u zatvoru i platio oko 20.000 DM. Nemam fotografije toga vlaka.
Kantice: Sparvar, Dupli Color, Belton
Crtači: Seen, Dero, Skeme
Mice: Plava kosa, velike cice, duge noge
Drotovi: Da
Auto: Audi A8 - specijalno izdanje
Sport: Košarka, golf, šah
Hrana: Kiki (samo "Kraš" kvaliteta)
Vlakovi: Sa Siteom
Časopisi: Big Tits Worldwide, Bahnarbeiter
Glazba: Kindercore, Beastie Boys, Blümchen
Budućnost: 20 klinaca i veeelika žena
San: Nove traperice i tenisice
Mitch: Jedan od najboljih stylera u Münchenu. Puno je utjecao na mene u mojim počecima. Jedan od najboljih taggera koje sam vidio. Jako nam fali.
Hrvatska: Moja mama je iz Dalmacije pa često putujem u Hrvatsku, ali osim tagova i throw-upa tamo nisam ništa nacrtao. Zgodno je znati da se i u južnoj Europi nešto zbiva. Kad scena naraste naći ćemo se na plaži, plesati, piti i roknuti pokoji čamac ili vlak.
Hrvatske mice: Bio sam u Splitu i naglodao se pun kurac jebeno dobrih picki.
Pozdrav: Steve, Won, Site, Cowboy, Gjeli, Chromz, Frank, Clemenz, Boner, Ars, Wuf, Kindercore, Peso, Kewen, Lake, moja draga (volim te), i moja obitelj - Willy x 2, Danica, Editha.

HAENK, 1994.

HARN, 1994.

SKERM, 1996.

VINCE, 1995.

VINCE ABC

HENKER KER, 1994.

HENKER, 1994.

SKERM, 1995.

SKERM, 1995.

SKERM, 1996.

OSIJEK

ZONE, 1996.

DALE, 1996.

GES, 1996.

MCA, 1996.

GNR, 1996.

YCP, 1996.

DALE, 1996.

Devedesete označavaju početke graffita u Osijeku. Scena se intenzivnije počela razvijati krajem 1993. pojavom NWS crewa. iako je u početku nailazila na brojne teškoće zbog svoje izoliranosti. BASE. KRS i ESALE djelovali su samostalno crtajući uglavnom u svom kvartu, Jugu 2. Valja napomenuti da je Osijek tijekom rata bio u okruženju neprijateljskih snaga, a Jug 2 je kvart koji izravno gleda na liniju fronta. Zgrade nekih writera bile su najisturenije i od fronta ih je dijelilo nekih 500m. Ništa se značajno ne događa do 1995. Tada u NWS dolazi SENER i organizira po prvi puta u Hrvatskoj skup graffiti crtača nazvan "HIT THE WALL". Taj je događaj bio mjesecima unaprijed najavljivan i vrlo jako medijski popraćen, pa je logično došlo do širenja graffiti kulture. Nedugo zatim, povezuju se zagrebački YCP i osječki NWS. Od tada počinje stalno međusobno posjećivanje i zajedničko crtanje u Zagrebu, Osijeku i inozemstvu. U Osijeku osim NWS-a postoji još nekoliko ekipa. a važnije su STW i JSK. U gradu postoji jedan legalan zid. ali ima i ilegalnih grafova. S obzirom na veličinu grada. tagova ima više nego u Zagrebu. Na ilegalnoj su sceni najaktivniji "MAD CROATIAN ALLIANCE" (osječki ogranak) a njihov je clan MEKZONE najzapaženiji. Kvalitetniji osječki writeri od 1995. intenzivno rade na razvijanju stilova.

Lunar

STWBOMB, 1996.

ZOKE, 1996.

BONE, 1996.

OSIJEK

SENER BADCAT, 1996.

DALE, 1996.

BASE, 1996.

ZONE, 1996.

DALE, 1996.

BASE, 1996.

ESALE, 1996.

SENER, 1996.

DALE, 1996.

DALE, 1996.

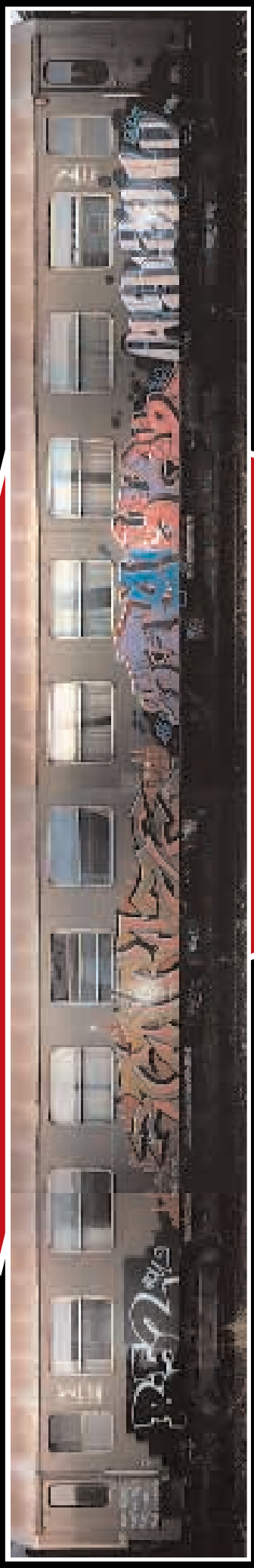

ZGB METAL

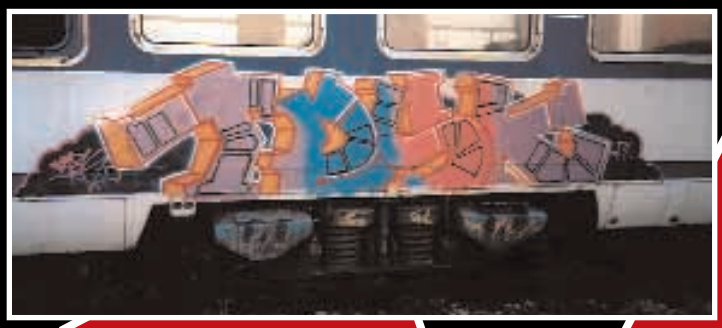

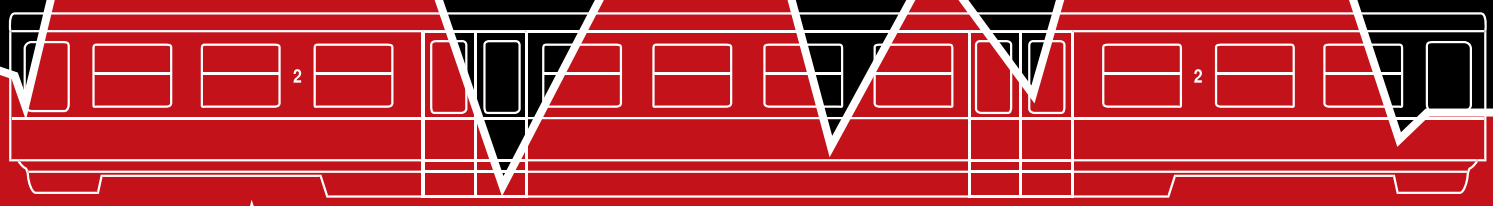

TASK

CARL
TASK
DKT

CARL

CARL

HRVATSKE ŽELJEZNICE

CHEK Zagreb, 1996.

LUNAR Osijek, 1996.

LEON NECK Zagreb, 1996.

KCEH? Zagreb, 1996.

REST Zagreb, 1996.

LEON Zagreb, 1996.

GIN Zagreb, 1996.

LUNAR FAST Zagreb.

CRONE Osijek, 1996.

LEON Zagreb, 1996.

GSK Zagreb, 1996.

REST Zagreb, 1996.

KCHE Zagreb, 1996.

CRONE Zagreb, 1996.

SWEN Zagreb, 1996.

TOM Zagreb, 1996.

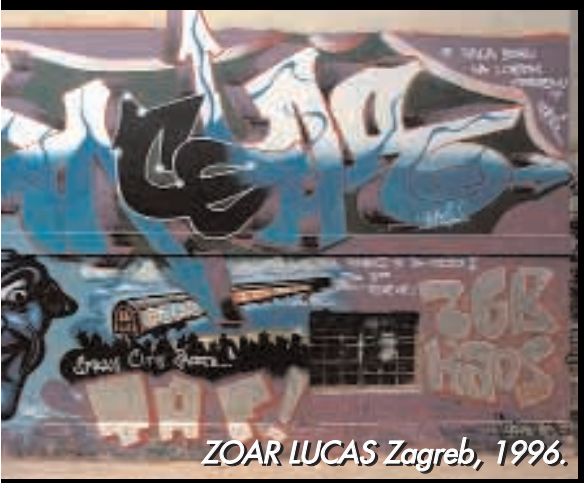

ZOAR LUCAS Zagreb, 1996.

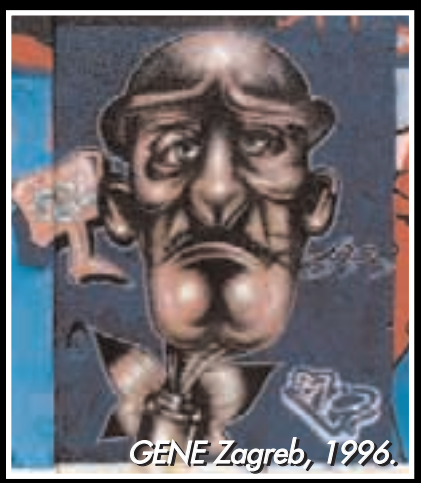

GENE Zagreb, 1996.

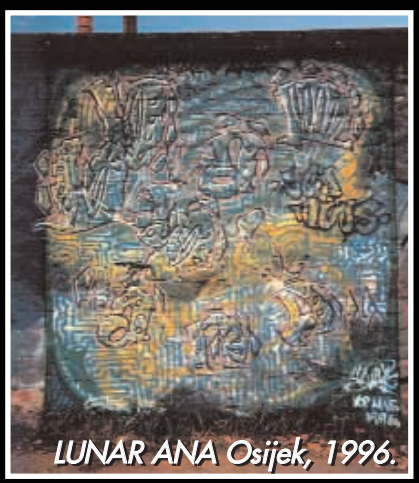

LUNAR ANA Osijek, 1996.

ZAGREB

EKHC, 1996.

LEON, 1996.

EKCH, 1996.

LSD, 1996.

GIN, 1996.

DRIWE, 1996.

GSK, 1996.

LEON, 1996.

LUNAR CRONE, 1996.

GIN, 1996.

SMOGI, 1996.

SWEN, 1996.

ZAGREB

LEON, 1996.

SENER, 1996.

CHEK, 1996.

LEON, 1996.

CRONE, 1996.

GSK, 1996.

GSK, 1996.

GSKAOS, 1996.

GIN, 1996.

SENZ WORM, 1996.

... nout beton skinny cap ... fat cap ... soft cap ...
... nyc skinny cap ... nyc fat cap ...
... negativni ... kontura ... reciklaznica ...
... 01 42 39 21 - kroso (samo od 19 do 20 sati) ...

MITCH

Mitch started around 1984 and was one of the first train writers in Munich (1985). His partner Mac (who was in the Rebels In Chrome as well) was one of the hardest taggers of the time. The police found out about Mitch, so he changed his name to Mitch 2 (Mitch Dwa). His other names were Bus Rocker and Slave 9, and he was down with many crews: RIC, MBG, FBI, CSB, B2B, 2 REBELZ.
From the mid to the late 80s he was one of the best style writers, famous for his b-boy characters along with Cowboy, Zope, Z-Roc, Sonic, Blash.
Mitch was a hardcore tagger with the coolest tag style. He started writing in south Munich (Sendling) where many good writers came from (Vince, Sonic, Steve, Serk, Neon, Ralph, Mac, Burns).
He was one of the few Munich writers with their own style, which has brought him a lot of respect.
Munich will never forget one of the best graffiti artists ever.

MITCH - REBEL FOREVER

REBELS, 1989.

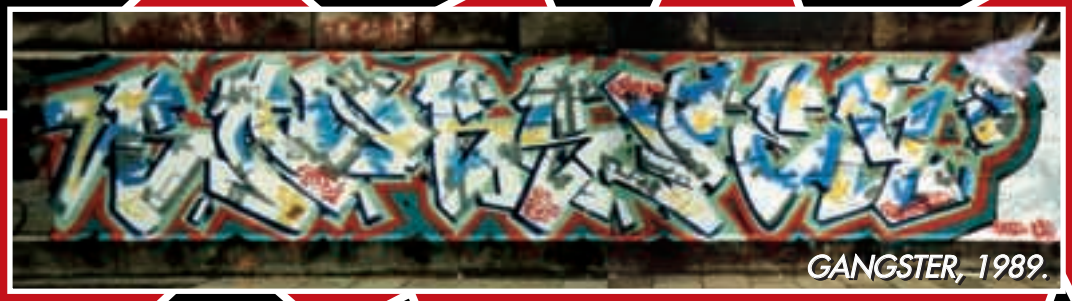

GANGSTER, 1989.

Mitch's last piece - 2 REBELZ '96, 1996.

REBEL REBEL MITCH 2000 - GJELI, SKINNY, WON,

CROATIANS

KOBALT, 1996.

HARN, 1994.

EROS, 1996.

KOBALT, 1996.

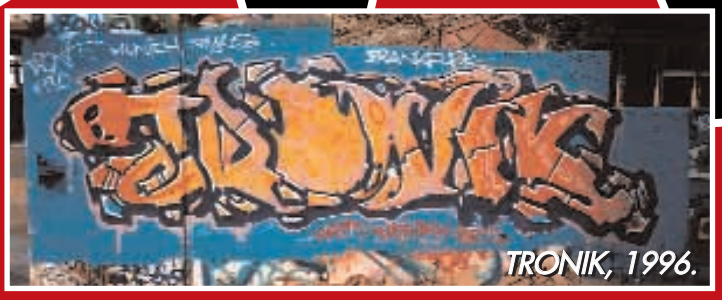
TRONIK, 1996.

TRONIC, 1996.

TRONIC, 1996.

TRONIK, 1995.

KOBALT, 1996.

ODEM, 1996.

SKERM, 1995.

SPLIT

U Splitu se graffiti javljaju još od 1985, no scena se počinje stvarati desetak godina kasnije, točnije početkom 1995. Na sceni djeluje 20-30 crtača od kojih je svega 10-tak "aktivnih". Glavni razlog neaktivnosti su financije i nekvalitetni sprejevi.

Što se tiče splitskih ekipa, ima ih nekoliko: LSD (DEST, ONE), TSA (ONE, BAD, RESK), TSK (SACK, END, DEMO), STP (BABA, AZTEK, SHAZE, SYCO), TSG (ROSE, BOME - jedina ženska ekipa), TNS, THEN, TCB...

Postoje legalni zidovi na nekoliko škola (3), tako da se može crtati bez straha od policije . Više informacija slijedeći put ...

AZTEK, 1996.

ONE, 1996.

ONE, 1996.

ONE, 1996.

RESK, 1996.

DEST, 1996.

SAC, 1996.

LUNAR, 1996.

MINI, 1996.

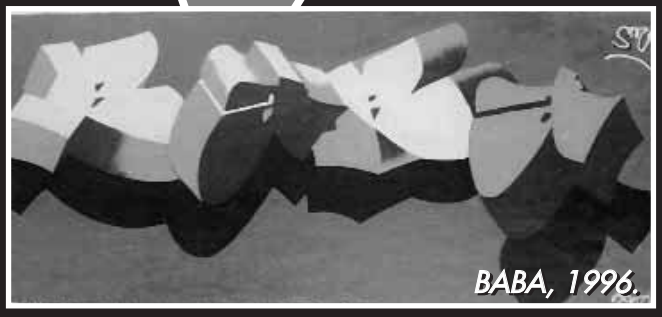
BABA, 1996.

RESK, 1996.

ISKAR, 1996.

HRVATSKA

SEC Rijeka, 1996.

DEVIL Vodice, 1996.

SEC Rijeka, 1996.

GHOST Rijeka, 1996.

SAMO BOR Samobor, 1996.

LUNAR Hvar, 1996.

HOPE Sl. Brod, 1996.

LUCAS Rijeka, 1996.

MEL Čakovec, 1996.

BITCH Opatija, 1996.

GENE GSK

GENE, 1995.

GIN, 1996.

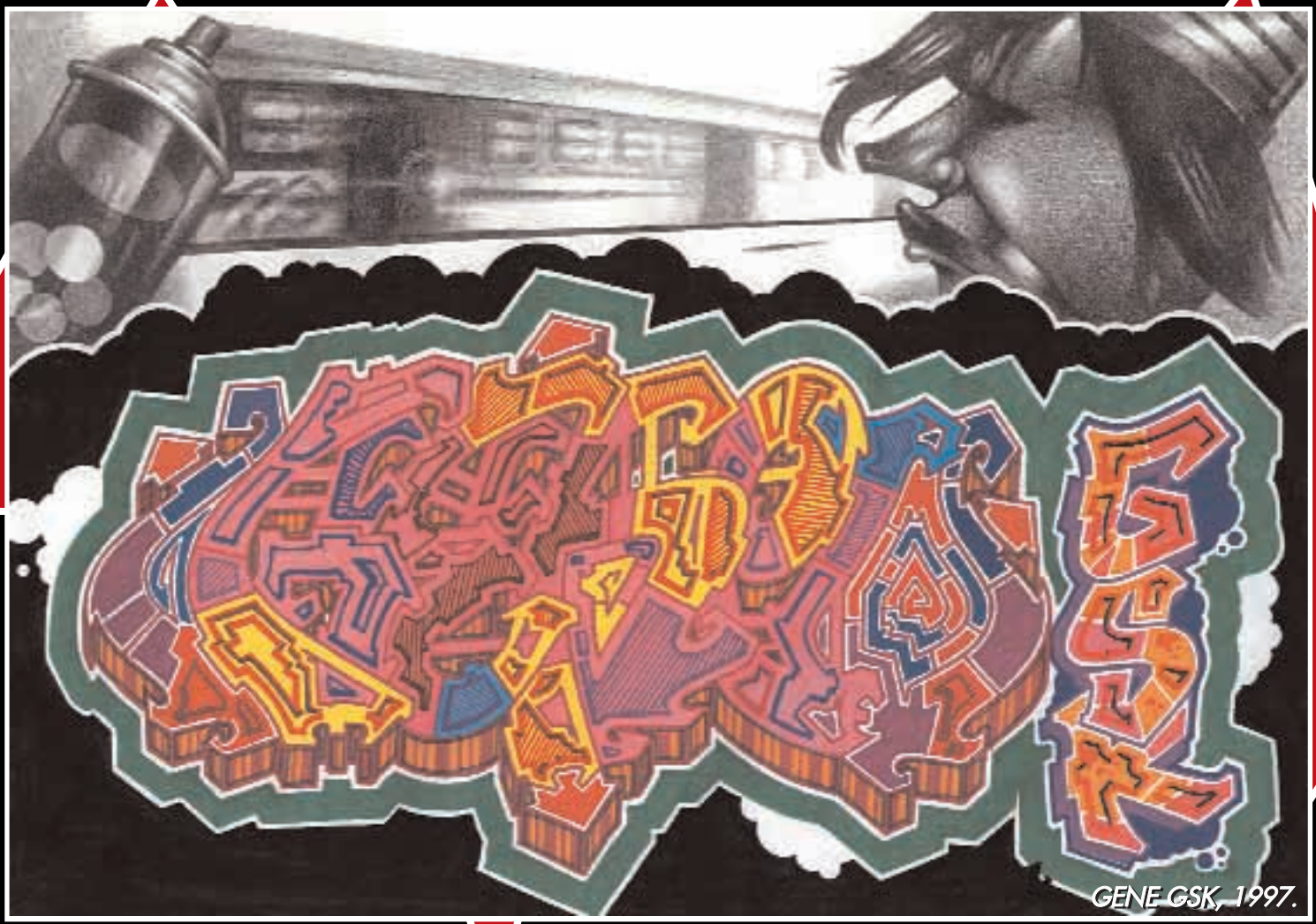

GENE GSK, 1997.

GIN, 1996.

GENE, 1996.

GENE GSK interview

Ime, ekipa, starost, koliko dugo crtaš?
Gene, GSK, imam više od 20 godina, crtam 4 godine.
Početi?
Počeo sam se zanimati za graffite u 6. ili 7. razredu osnovne škole, dakle 1985/86, zahvaljujući starijim prijateljima. U to doba sam nacrtao i prve skice, no nisam nista crtao po zidovima. Gledao sam starije dečke kako to rade, a i to što sam mogao vidjeti nije bilo bog zna kaj. Od tog vremena nisam prestao razmišljati o crtanju kanticom po zidovima. Ozbiljno sam počeo raditi 1992. kada sam upoznao ljude (Leon, Chek) s kojima i danas crtam.
Uzori i utjecaji?
Teško mi je govoriti o utjecajima, ali mogu reci što osjecam kao suptilno i istinito: Seen, Shek, Odem, Won, Scout, Kobalt, Phos-4...
Koje kantice koristis?
Smatram da to uopce nije bitno i presudno. Važno je da si siguran u ono što želiš nacrtati i da imaš iskristaliziranu ideju. Vrsta kantice je tada potpuno nevažna. Možeš imati Multonu ili Dupli Color, to nece imati nikakav utjecaj na kvalitetu tvoga rada. Bitku ne dobiva svijetlo oružje, samo ami pobjedu laksom i uljeva sigurnost.
Imaš li svoj stil? Što je stil?
Stil se javlja kada čovjek uspije svoju osobnost, temperament, karakter i emocije pretočiti u likovnu formu slova ili likova. To zahtijeva godine predanog rada i razmišljanja. Ja sam tek krenuo u tom smjeru, trudim se pretočiti ono što osjećam u formu, ali to ide sporo i tek sam na prvim stepenicama stilskog razvoja.
Kako ti izgleda ZG scena trenutno?
Zagrebačka scena je mala i čini mi se - brzopleta. Raste, ali u kom smjeru? Mnogi crtaju, ali ne razmišljaju o onome što rade. Postoji nekoliko ljudi koji zadržavaju konstantnu kvalitetu i koji imaju koncept koji slijede. Ostalima je važno "nacrtati nešto". Ne razmišljaju ima li to što rade smisla, kako tehnički, tako i stilski.
U čemu vidiš napredak ZG scene? Što se, po tebi, treba raditi? Što nedostaje?
Napredak ZG scene se očituje u porastu broja grafova, a vjerojatno i crtača. Na žalost, kultura writera je niska i mnogi se više "isfuravaju" nego što zaista promišljeno rade. Potrebno je da svi prionu crtanju, ali da budu samokritični i da samoljublje svedu na najmanju moguću mjeru. Bilo bi dobro kada bi jedni drugima služili kao podrška, motivacija i inspiracija.
Što te smeta u ZG sceni?
Neosnovani tračevi, predrasude i seljačine koje šaraju tuđe grafove.
Kako gledaš na nove marljive crtače, a kako na one bahate?
Pratim što se događa s onima koji počnju ili crtaju već neko vrijeme. Na te ljude gledam s puno zadovoljstva i veselim se kad vidim kako rastu i napreduju. Neki imaju puno smisla, iskrenosti i rade s ljubavlju. S njima bi trebalo porazgovarati i pomoći im. Volio bih da sam i ja prije pet-šest godina imao nekoga koga bih pitao za savjet. Bez obzira do kojeg se stupnja u razvoju stigne, uvijek je potreban razgovor s drugima koji znaju više i koji bolje razumiju problem. Oni bahati, koji misle da su pobrali svu pamet svijeta, nisu svjesni da će ih progutati vlastita bahatost.
Svadao si se s nekim crtačima. Možeš li nam opisati što se dogodilo?
Na žalost, točno je. No, nije zapravo nista znacajno. Mladi kolega je zaboravio da se od starijih može učiti, a ne dokazivati se prelazeci ih, a ja sam zaboravio da svima treba dati priliku i biti tolerantan. Sve se završilo na obostrano zadovoljstvo, nadam se. Mladi uvijek mogu učiti od iskusnijih i zrelijih, a ne popuštati emocijama i ljubomornim ispadima. Puno je bolje kad netko tko počinje ukrade neko slovo, nego kad posere srebrnim tagom neciji graf kako bi to bio izgovor da ga prede.
Vecina ljudi te smatra najboljim u Hrvatskoj. Da bi to netko mogao postati, što mora znati?
Vrlo je laskavo kad to čovjek čuje, no ja ne mislim da je tako. Moje je mišljenje da "kraljevi" ne postoje. Postoje samo ljudi koji žive u svijetu graffita i puno razmišljaju, daju sve od sebe i dobri su u tome, i oni koji to nisu i kojima je to "furka" za jedno ljeto ili zato što su u pubertetu. Činjenica da nešto bolje razumiješ tehniku ili imaš bolju zamisao od nekog drugog, ne daje ti pravo da se nazivaš kraljem. Kao i svaka likovna umjetnost, graffiti su razvoj bez kraja, a da bi bio kralj, morao bi doci do kraja. Uostalom, junak dana ne ostaje dugo junakom.
Studiraš slikarstvo. Koliko ti studij koristi pri crtanju graffita?
Studiram na Akademiji likovnih umjetnosti i trebao bih diplomirati u narednih godinu dana. Iskustvo u mom poslu pomaze mi kod shvacanja likovnosti i likovnih problema. No, graffiti su, iako srodni, odvojeni svijet. Slikarstvo je nešto drugo. Graffiti su sami sebi nametnuli okvir dizajnerske preciznosti, grafičke čistoće i ilustrativnosti likova iz kojih ne mogu izaci.
Jesu li graffiti umjetnost?
Svakako! Manirističke umjetnost, manira, ali ipak umjetnost, bez svake sumnje.
Iskustva u inozemstvu?
Crtao sam u Münchenu i Parizu. U Parizu - losa hrana.

Name, crew, age, how long have you been writing?
Gene, GSK, twentysomething, I've been writing for four years now.
Beginnings?
I got interested in graffiti in the sixth or seventh grade of primary school, that is in 1985/86, thanks to some older friends. I made my first sketches at the time. I didn't paint any walls, though. I watched older guys do it, but there wasn't much to see, to be honest. Anyway, I couldn't stop thinking about spraycans and writing on the walls. I actually started doing it in 1992 when I met the guys I'm with today (Leon, Chek).
Role models and influences?
It's hard to talk about influences, but I can say what I feel to be genuine: Seen, Shek, Odem, Won, Scout, Kobalt, Phos-4...
Which cans do you use?
I don't think it's a significant factor at all. It's important to be sure in what you want to paint, to have a crystal-clear idea in your mind. Once you've got it, the brand of the can is completely irrelevant. You can use Multona or Dupli Color, it won't have any effect on the quality of your work.
Have you got your own style? What is 'style'?
To have his own style, a man has to merge his personality, temperament, character and emotions into the art form of letters or characters. It takes years of dedicated work and thinking to achieve it. I've only just started in that direction, trying to merge what I feel into form, but it's a slow process. I'm still on the first steps of my artistic development.
What do you think about the Zagreb scene at the moment?
It's small and I'd say - rash. Yes, it is growing, but in what direction? There are many people writing, but not really thinking about what they're doing. There are a few writers capable of maintaining constant quality, who are following a concept. The rest think it's important to write anything (whatever). They are not wondering whether there's any sense in what they're doing, both technically and artistically.
In what can you see the progress of the ZG scene? What do you think should be done? What's missing?
The progress can be seen in the growing number of pieces, probably writers as well. Unfortunately, their culture is poor. I think everybody should take writing seriously, with a sound amount of self-criticism and the least possible amount of self-importance. It would be nice if people could find support, motivation and inspiration in each other.
What is it you don't like about the Zagreb scene?
Unjust gossip, prejudices and wankers sarewing up other people's pieces.
What can you say about new hard-working writers and what about the cheeky bastards?
I keep up with the development of the beginners as well as the ones who have been writing for some time. I'm really happy about it, it's great to see them grow and improve. Some of them have got a lot of talent and genuine love for graffiti. People should talk to them and try to help. I wish I had had someone to talk to five, six years ago. It doesn't matter what stage you've reached in your development, you can always learn from the ones who know more or have a better understanding of the problem. The disrespectful bastards who think they're the wisest guys in the world should realize their cheekiness will screw them up eventually.
You've had an argument with some writers. Could you describe what happened?
I'm afraid it's true. But it's insignificant, really. A young colleague forgot the fact that you can learn from older guys instead of trying to prove yourself better by crossing over their pieces. Then again, I forgot everyone should be given a chance. Tolerance is the word. It all ended up fine. I hope. Young people can always learn from the more experienced and more mature ones. They shouldn't give in to emotions and jealous outbursts. It's much better if a beginner steals a letter than writes a silver tag over somebody's piece, as an excuse to fuck it up.
Most people think you're the best writer in Croatia. To become that, what do you have to know?
It's very flattering to hear that, but I don't think kings exist. There are people who live in the world of graffiti, think about it a lot, work really hard. On the other hand, there are people who don't, who think of graffiti as a fashionable thing to do. The fact that you have a better technique or that your idea is better than someone else's doesn't give you the right to call yourself a king. As any other art, graffiti is a neverending evolution. To be a king, you should reach its end first. Everybody gets his 15 minutes of fame, but that's about it.
You're an art student. How many benefits do you get from that?
I'm in Zagreb Academy of Arts and I'm supposed to graduate next year. The experience from my work helps me when it comes to understanding some problems concerning art. Although related to it, graffiti is a world of its own. It's in a self-imposed frame of designer's precision, graphical purity and illustrativity of characters.
Is graffiti an art form?
Absolutely! Manneristic art, mannerism, but still an art form, there's no doubt about it.
Any experiences abroad?
I did pieces in Munich and Paris (bad food).

LARGE AS USUAL

Treću godinu za redom prva ekipa Münchena na čelu s Astrid Weindl organizira sada vec tradicionalni jam s poznatim imenima hip-hop kulture. Ove su godine, što se tiče muzike, njihovi izabranici bili: AL TARIQ (New York), DER TOBI & DAS BO (Hamburg), MASSIVE TOENE (Stuttgart), DJ MIRKO & SPAX, MAIN CONCEPT (München). B-Boys: FLYING STEPS i BREAKIN FANATICS. I šecer na kraju: CES, KAWS (N.Y.C.), SCIEN & CLORE (Francuska), AKIM, DEJOE, TECHNO (Berlin), PAZE, SMAL (München), DVIRUS (Rotterdam). Osim pozvanih crtača, na jamu smo sreli i nekoliko europskih legendi koji su ovaj put bili samo posjetitelji.

Ono što nas je najviše zanimalo, počelo je negdje oko 16 sati. Loše vrijeme nije bitno utjecalo na opce raspoloženje - crtači su se bacili na posao i prije mraka su njihova platna visjela u dvorani. Po našim procjenama na jamu se skupilo oko 700-800 ljudi, što je znatno manje nego prošle godine.

Mišljenja smo da je prošli puta ipak bilo bolje, barem što se tiče crtačke ekipe. Od hip-hop grupa daleko najzapaženiji bili su AL TARIQ iz N.Y.C.-a. Reportažu s

Large As Usual imali ste prilike vidjeti i na "TOP DJ MAGu", te se ovim putem zahvaljujemo Ireni Šćurić na potpori koju pruža graffiti sceni u Hrvatskoj i Europi.

Svima vama toplo preporučamo posjet jednom takvom jamu, jer ako negdje možete naučiti nešto novo onda je to tamo. U međuvremenu, umjesto vas, ZGB KAOS će uvijek biti na pravom mjestu u pravo vrijeme.

CES

PAZE SMAL

KLOR SCIEN

SMAL

A TRIBUTE TO STYLE

"DAIM"

Da bi naši vjerni čitatelji bili u korak sa Europom, nismo žalili ni vremena ni novca za posjetu jednoj od najboljih izložbi održanoj u Münchenu u posljednje vrijeme. Točnije, izložba je održana u Ismaningu pokraj Münchena. Kallman-Museum u suradnji s münchenskom graffiti scenom zaista se potrudio prezentirati radove vodećih crtača današnjice. Svoje su radove izložili: CEMNOZ, CES 53, CHEECH H 2569, DAIM, DARE, DESHAMER, FLIN, DARCO, LOOMIT, MASON, NEON, PAZE, PETE, PURE, SWET, TECHNO 169, Z ROC, CES, TOOTZ, PUNK, SCOUT i SCUM. U većini su to bili radovi na platnima, no našla se i pokoja skulptura, te velik broj skica. Na skicama su se mogli vidjeti radovi crtača iz cijelog svijeta, a posebno nam je drago što smo među inima našli i skice LUNARA, SENERA, BASEA, BAD CATA, 2 FASTA I DREEA iz Hrvatske. Na otvorenju izložbe, jedini crtači koji su svoje radove uspjeli prodati bili su DARE i LOOMIT. Jedna od atrakcija na izložbi bila je i originalna klupa (čitaj: the bench) s Isartor S-Bahn postaje na kojoj je prosjedila cijela münchenska scena od 1987.-1993. U svom najboljem periodu, crtači su s te klupe promatrali ofarbani putujući čelik na svojim svakodnevnim rutama. Proučavajući radove može se primjetiti naglasak na stilu, bez uobičajenih priča o povijesnom razvoju i sličnim glupostima. Osim same izložbe, organizatori su prikazivali i video materijale zlatnog doba münchenske podzemne željeznice. Moramo priznati da smo zaista bili impresionirani izložbom i nadamo se da ćemo vam kroz ovih nekoliko fotografija uspjeti dočarati jedan mali dio onoga što smo tih dana doživjeli u Münchenu.

ISARTOR BENCH

"SCOUT"

"GMAC (SERPENTIC)"

"NEONROCK"

"DAIM"

LUNAR

ODEM

VINCE

STEVE

GENE

male/female quality streetwear and skate/snowboard accessories from

WOLFHOOP

DOORS ATHLETICS

FOUNDATION SKATE CO.

and many more...

for info and mail order call 01/429 987

SKATESHOP
ILICA 24, ZAGREB

CD & VINYL SHOP
Ilica 37 (u veži)
tel: 434 033

PLANET MUSIC

NAJVEĆI IZBOR UNDERGROUND GLAZBE

FLESH'N'BONE - T.H.U.G.S.
trues humbly united ...

rap - crossover
trip hop - acid jazz
hard core

PMD
bu$ine$$ i$ bu$ine$$

WESTSIDE CONNECTION
bow down

techno - house
acid
drum 'n' bass

MOBB DEEP
hell on earth

ZGB KAOS
nabavljiv u PLANET MUSIC cd & vinyl shopu

ILICA 37 u veži, ZAGREB
tel: 434 033

ŽEDNO UHO
THIRSTY EAR

SVE ŠTO STE ODUVJEK ♂ ŽELJELI ZNATI O SEXU ♀
A NISTE SE USUDILI PROBATI

ŠEZDESETRI STRANICE
DVIJE OBOJENE JEDNOM RIJEČJU
ONO NEŠTO
KAO ŠTO JOŠ NISTE DRŽALI U RUKAMA A
BOGAMI NITI PRILIKE NISTE IMALI

NEĆETE SAZNATI U ŽEDNOM UHU
ALI MOŽETE SAZNATI SVE O
NAJZANIMLJIVIJIM UNDERGROUND
BENDOVIMA I GLAZBENICIMA
PROČITATI GOMILU INTERVJUA
RECENZIJA, NAJAVA KONCERATA...
ZA SAMO DESET (BROJKOM 10)
NOVACA+2 NOVCA PRILOG GLADNOJ POSTI

ATRESSA: EARWING REC., C/O IVICA BARIČEVIĆ
M.TRNINE 11/4, 10000 ZAGREB, CROATIA

MORE COMICS
STRIP KNJIŽARA

FRANA PETRIĆA 5 (POLUKAT)
PROLAZ ISPOD NEBODERA NA TRGU B.J.JELAČIĆA
TEL. 01 42 38 07

CKEH München, 1996.

CRONE SENER Frankfurt, 1996.

LEON München, 1996.

GIN Paris, 1996.

GIN München, 1996.

LUNAR SENER München, 1996.

LEON München, 1996.

CEKH München, 1996.

LUNAR CRONE SENER BADCAT STEVE VINCE LAKE SEAK DEPH KRON München 1996.

LUNAR München